

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНИЙ ПАТРОНАЖ

Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “27” вересня 2023р

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Медико-соціальний патронаж
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Другий (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	IV/ VII, VIII
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 28 год. Семінарські заняття – 32 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета курсу: ознайомлення студентів із особливостями здійснення медико-соціального патронажу у професійній діяльності, спрямованого на відновлення, збереження і зміцнення здоров'я, сприяння соціалізації і адаптації осіб з проблемами зі здоров'ям, а також соціальним неблагополуччям.

Компетентності

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК

15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку, соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян.

ФК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1-2. Медико-соціальний патронаж складова професійної діяльності соціального працівника.	Засвоєння сутності понять «патронаж», «медико-соціальний патронаж», «медико-соціальна робота», «медико-соціальна допомога»; вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду встановлення й розвитку медико-соціальної роботи; розуміння ролі медико-соціального патронажу у відновленні, збереженні і зміцненні здоров'я осіб із проблемами здоров'я; знання нормативно-правової бази соціального патронажу осіб з порушеннями здоров'я,	Презентація, питання для обговорення, аналіз нормативної бази, тести.

		засвоєння специфіки здійснення медико-соціального патронажу у професійній діяльності майбутнього фахівця соціальної роботи.	
2	Тема 3-4. Напрями медико-соціальної роботи в різних закладах	Знати напрями медико-соціальної роботи, особливості медико-соціальної роботи з населенням, специфіку медико-соціальної роботи в закладах охорони здоров'я, соціального обслуговування, соціальної терапії, службах соціального страхування і охорони громадського здоров'я, медичної допомоги, Центрах медико-соціальної реабілітації, Центрах планування сім'ї; Центрах навчання молоді та ін.; розуміти необхідність налагодження спільної діяльності закладів охорони здоров'я та соціальних служб.	
3	Тема 5-6. Медико-соціальна робота в зарубіжних країнах	Засвоїти зарубіжні теорії медико-соціальної роботи як виду мультидисциплінарної професійної діяльності, знати особливості проведення медико-соціальної роботи в зарубіжних країнах; засвоїти особливості соціального захисту, соціальних технологій в медико-соціальній роботі країн зарубіжжя.	Питання для обговорення, індивідуальні завдання, презентації, тести

4	Тема 7-8. Медико-соціальний патронаж профілактичної спрямованості	Знати особливості профілактичного медико-соціального патронажу, уміти здійснювати заходи щодо попередження соціально залежних порушень соматичного, психічного і репродуктивного здоров'я, проводити заходи з формування установок на здоровий спосіб життя, знати особливості розроблення цільових програм медико-соціальної допомоги на різних рівнях.	Питання для обговорення самоконтролю, презентації, тести
5.	Тема 9-10. Медико-соціальний патронаж патогенетичної спрямованості.	Знати специфіку здійснення медико-соціального патронажу патогенетичної спрямованості; засвоїти знання щодо особливостей проведення медико-соціальної експертизи; змісту медичної, соціальної і професійної реабілітації; здійснення медико-соціальних впливів на ранніх етапах розвитку процесів залежності і соціальної дезадаптації, корекції психічного статусу клієнта, організувати заходи патронажної роботи; проводити соціальну роботу в окремих галузях медицини і охорони здоров'я.	Питання для обговорення, підготовка глосарію, презентації, тести
6.	Тема 11-12. Технології медико-соціальної роботи	Засвоєння знань щодо прийомів, методів і впливів, які спрямовані на усунення чи компенсацію обмежень життєдіяльності, підтримку і зміцнення здоров'я особи через інститути медичного і соціального страхування, соціального забезпечення,	Питання для обговорення, презентації, розроблення таблиць, тести

		медико-соціального обслуговування.	
7	Тема 13. Соціально-медичний патронаж сімей	Знання особливостей здійснення медико-соціального патронажу сімей з урахуванням їх віднесення до певних груп на основі спостережень з метою виявлення фізичного та психологічного стану членів сім'ї, характеру батьківсько-дитячих стосунків, забезпечення сприятливого сімейного виховання.	Питання для обговорення, індивідуальні завдання, презентації, тести.
8	Тема 14. Соціально-медичний патронаж ВІЛ-інфікованих матерів і дітей, народжених ВІЛ-позитивними матерями.	Знання специфіки проведення соціального патронажу ВІЛ-інфікованих матерів і дітей, їх консультування, покращення психоемоційного стану і якості життєдіяльності сімей з ВІЛ-інфекцією/СНІД, надання матеріальної допомоги, сприяння в отриманні медичної допомоги, послуг лікарів, допомогу в вихованні і догляді за дітьми.	Презентації, питання для обговорення, індивідуальні завдання, тести
9	Тема 15. Консультування та психотерапевтична допомога особам з обмеженими можливостями	Знання специфіки здійснення медико-соціальної роботи з особами з обмеженими можливостями, засвоєння сутності соціальної і медичної реабілітації, структури програми соціально-психологічної реабілітації.	Питання для обговорення /самоконтролю, презентація, тести
10	Тема 16. Медико-соціальний патронаж осіб похилого віку	Знання особливостей здійснення медико-соціального патронажу осіб похилого віку, надання допомоги особам з вадами здоров'я (порушеннями опорно-рухового апарату, психічними, інтелектуальними розладами, онкохворими поведінковими проблемами соціальної адаптації та ін). онкохворими. Знання особливостей надання паліативної допомоги.	Презентація, питання для обговорення /самоконтролю, тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	—
Семінарське / практичне заняття	25
Самостійна / індивідуальна робота	5
Контрольна робота	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Семінарські з-тя		5		5		5		5		5							25		
Самостійна р-та																5		5	
Контрольна робота																		20	20
Екзамен																		50	50
Всього за тиж-нь																		50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література

1. Бочелюк В., Турубарова А. Психологія людини з обмеженими можливостями. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 64 с.
2. Вардинець І. С., Тарасюк В. С., Семків М. П., Козаков Г. К. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник для вищих навч. мед. закл. I-II рівнів акредитації. Тернопіль: Лілея, 2012.
3. Вороненко Ю. В., Прус Л. О., Чуйко А. П., Затула О. А., Оніщенко О. М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2012.
4. Голяченко О. М., Сердюк А. М., Приходський О. О. Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я. Тернопіль-Київ-Вінниця: Лілея, 2017.
5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І.Д.Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 526 с.
6. Житинська М. О. Забезпечення якості життя людей похилого віку як соціальна проблема. *Освітологічний дискурс*. 2015. № 1 (9). С. 117-124. URL: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/207>.
7. Казимович Д., Ніжаща І., Герасимів Н. Соціально-педагогічна та психологічна допомога дітям та молоді з особливими потребами та їх батькам. *Соціальна робота в Україні: теорія та практика*. №3. 2014. С. 103-110.

8. Коқун О., Агаєв Н., Пішко І., Лозінська Н., Остапчук В. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: методичний посібник. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.
9. Палагнюк Ю. Соціальна робота в зарубіжних країнах. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2016. 68 с.
10. Побудова системи реабілітації осіб, залежних від психотропних речовин, на основі християнської психології: монографія / [Жуковський В. та ін.]; за ред. В. Жуковського, О. Климишин. Острог: вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 244 с.
11. Протас О., Качала Х. Інтеграція молоді з обмеженими функціональними можливостями в сучасному суспільстві. Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. [Слободинська Т.С. та ін.]. Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2019. Випуск 4. (32). С.77–83.
12. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : комплект метод. посіб. : в 9 кн. / [МОН України, НАПН України, Ін-т спец. педагогіки; за заг. ред. А. Колупаєвої]. Київ. Літопис-XX, 2010.
13. Сайко Н. Соціальна реабілітація як процес та кінцевий результат. *Педагогічні науки*, 2018. С. 71.
14. Смеречак Л., Гук О. Особливості професійної діяльності соціальних педагогів у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей із вадами психофізичного розвитку. *Людинознавчі студії. Педагогіка*. 2014. Вип. 29(2). С. 188-196. URL: http://dspu.edu.ua/pedagogics/arhiv/29_ch2_2014/23.pdf
15. Сосюра М. Соціально-педагогічна реабілітація неповнолітніх, які опинились у складних життєвих обставинах, в умовах центру реабілітації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 8. С. 420-426.
16. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями: навчально-методичний посібник для соціальних працівників та соціальних педагогів / За ред. А. Капської. Київ: ДЦССМ, 2013. 168 с.

Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Протас Оксана Любомирівна Запрошені викладачі інших ЗВО, стейкхолдери
Контактна інформація викладача	+380997429808

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається відповідно «Положення про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf

Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

Викладач

Протас О.Л.